

Lenivosť, alebo duchovná znechutenosť

Proti Božej láske sa možno prehrešiť rozličnými spôsobmi. Napr. ľahostajnosťou, ktorá zanedbáva alebo odmieta brať do úvahy Božiu lásku. Neuznáva jej iniciatívu a popiera jej silu. Ďalej je to nevďačnosť, ktorá zabúda alebo odmieta uznať Božiu lásku a odplácať sa jej láskou za lásku. Treťou možnosťou je vlažnosť, je to váhanie alebo nedbanlivosť pri odpovedi na Božiu lásku a môže zahŕňať odmietnutie oddať sa podnetu lásky. Potom je to znechutenosť (acedia) alebo duchovná lenivosť, ktorá zachádza až do odmietnutia radosti, ktorá pochádza od Boha, a do odporu proti Božiemu dobru. Poslednou nečnosťou je nenávisť voči Bohu, ktorá pochádza z pýchy. Protiví sa láske Boha, ktorého dobrotu popiera, a odvažuje sa mu zlorečiť ako tomu, ktorý zakazuje hriechy a ukladá tresty.

Je hriechom, keď niekto pohŕda túžbou po kresťanskej dokonalosti a ešte väčším hriechom je, ak pohŕda pozvaním, ktorým nás Pán k tejto dokonalosti vyzýva. Nezneseiteľná je bezbožnosť ak sa pohŕda nielen radami, ale aj prostriedkami, ktoré nám Pán ukazuje, aby sme pomocou nich dosiahli dokonalosti. V našom prípade ide o pohrdanie sviatosťami, zvlášť sviatosťou zmierenia a Sviatosťou oltárnou, svätou omšou, Sv. písmom a učením Cirkvi.

Aj keď kresťania nemôžu a nemusia všetky rady zvlášť nasledovať, predsa ich každý musí všetky milovať, pretože všetky sú veľmi dobré. Božiu radu nemôžeme odmietnuť alebo znevažovať bez toho, že by sme si mysleli, že Boh nám zle poradil. Toto sa môže premeniť na rúhanie. Svoju lásku dostatočne osvedčujeme ku všetkým radám tým, že verne zachovávame tie z nich, ktoré sa hodia pre naše okolnosti pri budovaní našej dokonalosti. To však neznamená aby sme odmietali ostatné Božie rady, pretože tým by sme odmietali samotného Radcu. Ak milujeme niektorú evanjelióvu radu, pretože ju dal Boh, nemôžeme to urobiť ináč, len tak, že dôsledne milujeme aj ostatné evanjelióve rady, pretože ich dal Boh. V jednotlivých radách sú rôzne stupne dokonalosti. Čnosti majú určité pole svojej dokonalosti. Obvykle nie sme povinní ísť až ku krajnej hranici. Stačí, ak dôjdeme v konaní tejto čnosti tak ďaleko, aby sme ju skutočne mali. Pokračovať v čnosti je rada. Skutky hrdinskej čnosti nie sú obvykle prikázaním, ale len radou. V konaní skutkov hrdinskej čnosti spočíva dokonalé nasledovanie Krista.

« Je dokonané » (Jn 19, 30)

Šieste slovo, ktorým sa nám prihovára Ježiš z kríža, je vyslovené na zadostučinenie hriechu lenivosti. Lenivosť je choroba vôle, ktorá spôsobuje, že zanedbávame svoje povinnosti. V bežnom živote sa prejavuje ako lenivosť, neochota, ľahostajnosť, ľahkovážnosť. Lenivosť v náboženskej oblasti je predovšetkým nevôľa k duchovnému životu, prejavujúca sa duchovnou vlažnosťou. « Že si vlažný, ani studený ani horúci, vyplujem ťa zo svojich úst (Zj 3 : 16) ».

Život nášho Pána na zemi nemá v sebe ani náznak záhaľky. Pred začiatkom svojho verejného účinkovania sa náš Pán živil manuálnou prácou. Ježiš prijal na seba hriech práce, kedy sa muž bude musieť v pote starať o svoju obživu. Nič mu nebude dané zadarmo. Vieme z knihy Genezis, že Adam predtým ako upadol do hriechu, užíval plody zeme bez toho, aby sa musel o ne usilovať namáhavou prácou. Preto Adama pred upadnutím do hriechu, Biblia opisuje ako záhradníka a nie ako roľníka. Pre záhradníka je starostlivosť o kvety láskyplnou činnosťou, kým roľník je synonymom pre namáhavé úsilie. Ježiš ako stolár robil nábytky, detské postieľky, opravoval strechy. Nič nedostal, iba dával. Celý svoj život Ježiš len dával a neprijímal nič. Aj napriek jeho osobnému pracovnému angažovaniu, ľudí vystríhal, aby sa nezamerali na využívanie práce ako zdroja hromadenia pozemských dober. « Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich moľ a hrdza ničia (Mt 6 : 20) »

Spása duše je tou najťažšou činnosťou na zemi. Na tomto svete sú len dve cesty a dva ciele, ktoré vyúsťujú do odlišného večného života. O vlastnú spásu treba zabojsť. Je to ten najdôležitejší boj

akého sa na zemi môžeš zúčastniť. Pre vlastnú spásu nestačí len veriť, že Ježiš je Boh. Diabol má nielen vieru v to, že Ježiš je Boh, ale on o tejto skutočnosti má istotu. A aj napriek tomu mu toto poznanie nepomohlo z osídíel pekla dostať sa späť do neba. Svätý Jakub sa nás pýta « Bratia moji, čo osoží, keď niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Môže ho taká viera spasiť? » a zároveň nám dáva jasnú odpoveď « Tak aj viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtva » (Jak 2, 14-17). Ježiš začal meniť prostitútky a zlodějov na budúcich obyvateľov nebeského kráľovstva. Študentovi nestačí, aby mal vieru vo svojho učiteľa, ale pre dosiahnutie vedomostí musí vyvíjať aj určitú vlastnú snahu. Chorému človeku taktiež väčšinou nestačí na to, aby sa uzdravil len dôvera vo svojho doktora, ale musí poväčšine podstúpiť liečenie a brať lieky. Nestačí len veriť v Krista, musíme žiť ako Kristus a musíme aj v určitom ohľade aj zomrieť ako Kristus.

Ježiš Kristus tak veľmi miloval svoje utrpenie na kríži, že rany po klincoch a prepichnutom boku si nechal aj na svojom oslávenom tele vo večnosti. Veľkí katolícki mystici, ktorí mali milosť videnia vzkrieseného Krista potvrdzujú, že Ježiš sa zjavuje len so svojimi oslávenými ranami. On, ktorý krížom vykúpil ľudstvo, ponecháva pre nebo spomienku v podobe svojich rán. V súdny deň bude preto každá duša hľadiť na jeho rany a bude počuť otázku : « Ukáž mi tvoje ruky a nohy. Kde sú tvoje jazvy po vybojovaných víťazstvách? Aké bitky si viedol za pravdu? Nevyhral si žiadne vojny za dobro? Neurobil si si žiadnych nepriateľov z ľudí páchajúcich zlo? ». Ak budeme vedieť dokázať, že sme jeho bojovníci, ak bude vedieť ukázať naše rany na apoštolských rukách, potom môžeme mať nádej na Božie zmilovanie. Beda nám však, ak sa naša duša vracia svojmu Stvoriteľovi zo svojej životnej kalvárie, bez akýchkoľvek jaziev.

Sväté písmo nám na viacerých miestach hovorí, aké sú následky hriechu lenivosti. Príbeh o hlúpych pannách, ktoré čakali na svojho ženícha, je príbehom o strate viery v dôsledku vlastnej duchovnej lenivosti. Vo Svätom písme je olej vždy symbolom viery. Tieto hlúpe panny sa nespreneverili svojmu ženíchovi ničím iným, len svojou lenivosťou. Oni neboli ženíchovi neverné, nakoľko pannami zostali až do chvíle jeho príchodu. Hlúpe panny boli morálne nepoškvrnené a udržali si svoju čistotu. Evanjelium nám hovorí, že na rozdiel od múdrych panien im v čase príchodu chýbal « olej v lampách » a ženích ich našiel v čase svojho príchodu spať. Naopak, verné panny mali dostatok oleja, zažali lampy a vítali svojho ženícha. Krista vítali so živou vierou, ktorá sa odrazila aj v činorodej láske. Hlúpe panny, nakoľko nemali olej, rýchlo ho išli zháňať, ale nakoľko bola noc a všetci spali, nedokázali ho zohnať. Hlúpe panny chceli oživiť rýchlo svoju vieru a cnosti z nej prameniace. Vrátili sa na svadbu za ženíchom, ale ten ich dnu už nepustil: “Veru, hovorím vám: Nepoznám vás.” (Mt 25,12).

Druhé podobenstvo, ktoré nám hovorí o rozvoji alebo zániku viery, je príbeh o talentoch. Ten, ktorý dostal päť talentov rozvíjal ich a získal ďalších päť. Ten, ktorý dostal dva, získal ďalšie dva. Avšak ten, čo dostal iba jeden talent, zakopal ho do zeme a viac ho nerozvíjal. Od Ježiša tento sluha nepočuje žiadne slová súcitu: “Predstúpil aj ten, čo dostal jeden talent, a hovoril: “Pane, viem, že si tvrdý človek. Žneš, kde si nesial, a zbieraš, kde si nerozsypal. Báľ som sa, preto som išiel a ukryl tvoj talent v zemi. Hľa, tu máš, čo je tvoje.” Jeho pán mu povedal: “Zlý a lenivý sluha! Vedel si, že žnem, kde som nesial, a zbieram, kde som nerozsypal? Mal si teda moje peniaze dať peňazomencom a ja by som si bol po návrate vybral, čo je moje, aj s úrokmi. Vezmite mu talent a dajte ho tomu, čo má desať talentov.” (Mt. 25, 24 – 30).

Tieto podobenstvá nás upozorňujú na nebezpečenstvo duchovnej záhaľky, ako aj potreby aktívnej práce. Čistota bez dobrých skutkov nezachráni nikoho viac, ako nezachránila hlúpe panny. Tí, ktorí nič nerobia, podstupujú riziko, že prídu aj o to málo čo majú. Môže sa to zdať byť z ľudského pohľadu až príliš kruté, ale Ježiš nás jasne upozorňuje, že čistá, ale lenivá duša bude zatratená. Ničnerobením vieme stratiť vlastnú dušu. Dušu nestratíme len tým, že robíme zlo, ale aj zanedbávaním dobra. Zanedbávaj pohyb, a začnú ti ochabovať svaly. Zanedbávaj pamäť a začneš mať problém s imbecilitou. Prestaň sa starať o dušu a nastane duchovný zánik. Nebo je ako mesto

na kopci a preto do neho musíme vyliezť. Každý človek vie, že stúpanie stojí viac námahy, ako cesta z kopca.

Nech si nikto ani len nedúfa, že dokáže celý život byť voči Bohu ľahostajný a na sklonku života, či na smrteľnej posteli si zrazu vytvorí vzťah k Bohu. Odkiaľ sa táto náklonnosť k nebu vezme, ak sme ju celý svoj pozemský život zanedbávali? Je to, akoby študent, ktorý celé roky zanedbával matematiku, sa nádejal, že v momente, ako vstúpi na hodinu matematiky na vysokej škole, zamiluje si dlhé matematické vzorce. Nebo je len pre tých, čo sa o nebo už na zemi starajú. Nebo básnikov, by sa stalo peklom pre tých, čo sa na zemi nezaujímal o básne. Božie kráľovstvo postavené na pravde a spravodlivosti, by bolo peklom pre tých, čo nepestovali svoj vzťah k týmto čnostiam. Ak zmyslom svojho života je úsilie o Božie kráľovstvo, nemusíme sa obávať o naše zdravie, nakoľko Boh nám dá toľko zdravia, koľko je potrebné pre našu spásu. Niekedy aj skorá smrť je potrebná pre našu spásu, nakoľko dlhší život by viedol k hriechu a odpadnutiu od Boha. Jediná vec, ktorá na tomto svete je dôležitá, je to, či v momente smrti budeme môcť uzrieť Božie svetlo. « Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé. » (Mt 26,41)

Nech Vaša viera bdie, ako dobrá zbroj do Vášho duchovného boja, na ktorý Vás Pán povolal. Svet nás súdi podľa výsledkov. Náš Pán nás súdi podľa cesty, ktorú sme si zvolili pri plnení úloh. Pre Pána je cesta a úmysel dôležitejší ako výsledok. Tí čo sejú, nemajú vždy byť aj tými, čo budú žať. Boh však tých čo sejú bude súdiť iba za to, ako siali. V kresťanskom ponímaní nie je veľký ten, kto koná veľké veci. Kráľ v Božích očiach nemá v ničom vyššiu hodnotu ako roľník. Hlava vlády s miliónovou armádou nie je v Božích očiach viac ako dieťa na vozíčku. Jediný rozdiel medzi nimi je ten, že ten prvý má viac možností spáchať hriech a väčší dopad svojich zlých skutkov. Ak dieťa vo svojom oddaní sa Bohu, plní viac Božiu vôľu ako kráľ vo svojom angažovaní sa v šírení dobra a spravodlivosti, tak dieťa je v Božích očiach viac ako kráľ. « Boh nenadřža nikomu » (Sk 10,34). To, čo dáva hodnotu našim skutkom, je úmysel. Úmysel je tým pre večný život, čím je farba pre obraz. Boha nezaujíma čo robím svojimi rukami, ústami, peniazmi, ale aký mám pri tom úmysel. Tí, čo si myslia, že ich bezvýznamná práca nemá pre Boha význam, ak ju vykonávajú z lásky k Bohu, nadobúda nadpozemskú hodnotu. Chorý, ktorý je ukrižovaný na svojej posteli, imigrant bez práv pracujúci niekde v bani, zberač smetí, upratovačka, všetci títo budú predbiehať diktátorov, kráľov a známe celebrity na ceste do kráľovstva nebeského, ak svoju pokornú prácu robia z lásky k Bohu. Pokiaľ nekonáme nejakú prácu z lásky k Bohu, žiadna práca nie je ukončená. Ak ukončíme svoju životnú púť, pri našom odchode budeme na našu adresu počuť len dva druhy otázok. Svet sa bude pýtať koľko sme zanechali po sebe a kto to bude dediť. Anjeli zase budú zisťovať, koľko toho prinášame so sebou do večnosti. Duša, čo pôjde pred svojho Stvoriteľa na súd, si bude môcť zobrať iba svoje dobré skutky, ktoré urobila na česť a slávu Boha. Len takýto skutok sa bude považovať za ukončený a budeme ho môcť Bohu predložiť. Preto, čokoľvek robíte, robte zjednotení so Stvoriteľom. Vtedy sa Vám nikdy nestane, že by ste zomreli príliš mladý.